

Зафіксовано, що для означення процесу та втілення неформальної суспільної складової в управлінні для поєднання із вертикальною функціонуючою державною владою впроваджено партисипативне управління (означено терміном партисипативне управління), який передбачає наділення рівного права участі у процесах організації роботи в освітній галузі усіх зацікавлених членів спільноти.

Проведений аналіз дозволяє *констатувати*, що країни оцінюють можливі перетворення та нововведення випробовуючи, вибудовуючи, втілюючи та запроваджуючи нововведення з чітким розумінням очікуваних змін та перспектив їх розвитку у подальшому. Це дає підставу для розробки стратегій та подальшого планування реформування управління ланки шкільної освіти у сучасних умовах у кожній окремій країні.

Зроблено висновок, що управління шкільною освітою продовжує вдосконалюватися, зорієнтовуючись на демократичні засади розвитку світу, сприяючи втіленню стратегічних цілей освітньої галузі з урахуванням існуючих станів освітніх ланок шкільної освіти країн європейського та північноамериканського освітнього просторів.

Вивчення іноземних мов за допомогою двомовного навчання

*Н. В. Нікольська,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Виявлено, що процес двомовного навчання у школах ЄС відбувається з використанням різних форм організації навчальної діяльності учнів, типів та моделей навчання, ефективність яких у сучасних умовах здебільшого оцінюється з погляду сприяння активній роботі учнів на заняттях, розвитку мислення, уяви, відповідальності, навчання співробітництва в колективі, з врахуванням рівня підготовки та інтересів учнів.

З'ясовано, що європейський досвід двомовного навчання постійно розвивається та отримує нові перспективи. Так, у сучасному двомовному навчанні Німеччини найбільш значимими є так звані «збагачуючі програми», завдяки яким розширюється світогляд дітей, прискорюється їх інтелектуальний розвиток, оскільки вивчення іноземної мови сприяє засвоєнню нових пластів культури, нових соціально-історичних аспектів. Мова в даному випадку розглядається як освітня цінність, яка розширює спектр подальших навчальних та професійних перспектив випускника. Незважаючи на те, що в Німеччині є власні надбання з питань розвитку білінгвального навчання, тут в школах використовується американський та канадський досвід. Адже у США та Канаді багато мігрантів, і відповідно, існують освітні програми, що полегшують їх адаптацію до домінуючого мовного та культурного середовища. Саме на них школярі та їх батьки покладають великі соціальні сподівання стосовно освітніх та професійних

перспектив. Концепція партнерства, запозичена у США та Канади, широко реалізується в Німеччині сьогодні. В її основі – положення про те, що вивчення іноземної мови важливе не для досягнення прагматичних результатів, а, в першу чергу, для пізнання культури країни-партнера, у вихованні в дітях добрих почуттів, толерантності, прагнення до глибокого розуміння іншого народу, його особливостей та традицій. Цей акцент визначає вибір предметів, які вивчаються за допомогою іноземної мови: переваги мають навчальні дисципліни лінгвокраєзнавчого та культурологічного характеру.

Визначено, що ознайомлення з європейським досвідом двомовних шкіл уможлиблює виділити певні цікаві моменти та закономірності. Для успішного формування навичок володіння іноземною мовою має важливе значення раннє навчання дітей у двомовних школах. Розуміючи актуальність проблем двомовності та багатомовності в суспільстві, заклади освіти Європи розпочинають їх вирішення з того, що готують родину до навчання дитини в двомовній школі. Ця підготовка полягає у використанні школами так званої «мовної інспекції». Батькам пропонують відповісти на питання анкети, метою якої є визначення того, в якому мовному середовищі виховується дитина і чи готова вона до навчання в школі, де навчання кількох предметів буде відбуватися завдяки використанню, наприклад, англійської мови. Зокрема, якщо англійська мова для цієї дитини є маловживана, то пропонується скласти тест усний чи письмовий (відповідно до віку) на знання англійської мови. В залежності від рівня обізнаності дітей, вчителі разом з батьками визначають у який саме спосіб доцільно вивчати англійську мову. За результатами аналізу масового тестування майбутніх школярів та анкетування їх батьків школи наймають колектив викладачів, здатних забезпечити навчання на належному рівні

У процесі навчання школа постійно інформує батьків про результативність успішності дитини та знайомить із особливостями програми за якою навчається дитина. Якщо батьки не задоволені даною програмою вони мають право після обговорення з учнем та викладачами вимагати змін. Для обох сторін важливо, щоб нова програма і в напрямку вивчення змісту немовних предметів, і в опануванні англійської мови дала більш позитивний результат. Часто двомовні школи складають план послуг у позаурочний час, спрямованих на підтримку та розвиток лінгвістичних, економічних та естетичних програм. *Зроблено висновок, що це сприяє формуванню різносторонньої обізнаності та розвитку багатокультурності учнів.*

Інноваційні тренди в цифровізації загальної середньої освіти в європейському та північноамериканському освітньому просторах

*О. М. Шпарик,
кандидат педагогічних наук, старший дослідник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*